

رهمهزان بانگ دهکات... (۱)

نهس چاکه ویست وهره پیشهوه ...

به چی پیشوازی له ره مهزان بکهین؟

سهنتهري رۆشنیبری کارا

بهشی وهرگیران

کوردکرا و کوردکلانر

مأپهري بههشت

www.ba8.org

islam_kurd_ba8@yahoo.com

07701517378

عیراقه - کوردستان - کهلار

هه همیشه له گه لمان بن بو بهر هه مە نوو

کتیبي ژماره ﴿١٣٠﴾ له کتیبخانهی مأپهري بههشت

سهنتهري رۆشنبيري کارا

سهنتهريکي رۆشنبيري و بانگهوازي ئيسلامي و گشتي هممه لايينه ، نا حزبي و سهربه خوځيه ، ههوله کاني دهخاته گهر بۆ سهرخستني بهها بالاگان.

بۆ تيگه ياندي رۆله کاني کوردستان و کورد زمان به بيروباوهري ئيسلامي رهسهن به پيڤي به لگه و تيگه يشتني باشتري پيشينه کاني ئومه تي ئيسلام.

دروست کردني تاكي دلسۆز و کارا بۆ خزمه تي ئيسلام و نيشتمان بۆ ئه وهی هۆکاري پيشکه وتني ولات و خه لکي بن..

به رنامه ي په رستن و کار و بانگه واز ، بۆ ئه وهی خه لکي دلسۆز به بهرچاوپروني تيڤکۆشن و ههنگاو هه لني.

رپکردنه وهی ته وهري گفتوگو و ليک تيگه يشتن بي کورت هه له اتن و توندبوون ، ته نها به لگه و تاوتوي کردني بۆچونه کان و يه کلابونه وهی وته کان و بۆچونه کان له روانگه ي به لگه و بنچينه کاني ئيسلام . ههنگاونان به ره و کۆمه لگه يه کي ئيسلامي په يوه ست به ئاينه که يه وه ، فراوان له کردار و گه وره له بيرکردنه وه و جوان له رهفتاردا.

ئامانجي هه موو کاره کانيشمان ته نها ره زامه ندي خواي گه وره يه ، وه پاشان خزمه ت کردني کۆمه لگه مانه ..

له دوعاي خيرتان بي به شمان مه کهن

centerkara@yahoo.com

پیشهکی

الحمد لله وحده، والصلاة والسلام على من لا نبي بعده، نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، أما بعد...

له راستیدا بوچوون و بیرکردنه وهی خه لک جیاوازه و ههول و کوششیان جوړاوجوره سه بارهت به چوئیتی پیشوازی کردن له مانگی پیروزی رهمهزان و چوئیتی به کارهینانی کاته به نرخه کانی و سه رقالبوونیان به چهند کاروکرده وهیه که وه که ته و روژگاره ی پی به سه رده به ن.

* بویه تیئاندایه به ته مبه لئ و بیکاری و خه وتن و بی ئاگایی له په رستن پیشوازی لیده کات.

* وه تیئاندایه به خو ته رخانکردن بو شاشه ی ته له فزیونه کان و سه بیرکردنی زنجیره ته له فزیونه کانه وه پیشوازی لیده کات.

* وه تیئاندایه پیشوازی لیده کات به به بیرداری شه وانه و، به سه برردنی کات له میوانداری و رویشتن بو بازاره کان و ریستوران و هاوشیوه کانی.

* وه تیئاندایه پیشوازی لیده کات به زیده روئی کردن له خواردن و خواردنه وه و دروستکردن و داهینانی

جوړی نوی خواردن، وه ک بلئی رهمهزان مانگی خواردن و خواردنه وهیه نه وه ک مانگی به روژو بوون !!!

* به لام سه رکه و توان ئه وانیه که خوی په روه ردگار چاکه ی بویان و ویستوه، وه چاوه کانیانی روشن

کردوته وه به بینینی حه ق وراستی، و جیاکردنه وهی حه ق و باتل، به راستی ئه وانیه به خوشحالی

و پروخوشی موژده و هوشمه ندیه وه به ره و پیری ده چن و پیشوازی لیده کهن، له به رئه وهی ئه وان ئه و هه ل

و فرسه ته له و مانگه دا ده بینن که به هوییه وه خوا له تاوانه کانیان خوشبیت و سه ریچی وه له کانیان

بسریته وه، چونکه ئه و مانگه مانگی لیخوشبوون و ره حمت و رزگار بوونه له ئاگر.. وه پیغه مبه ری خوا

(صلى الله عليه وسلم) موژده ی هاتنی رهمهزانی به هاوه لانی دده او ده یفه رموو: " أَتَاكُمْ شَهْرُ رَمَضَانَ ،

شَهْرٌ مُبَارَكٌ فَرَضَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ صِيَامَهُ ، تُفْتَحُ فِيهِ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَتُعَلَّقُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَحِيمِ ، وَتُعَلَّقُ فِيهِ

مِرْدَةُ الشَّيَاطِينِ ، لِلَّهِ فِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ مَنْ حُرِمَ خَيْرَهَا فَقَدْ حُرِمَ " . (رواه النسائي وقال الألباني : صحيح

لغيره)

واته: وا مانگی رهمهزان به سه رتاند هات، که مانگیکی پیروزه، خوی گه وره روژوگرتنی ئه م مانگی

له سه رتان فه رزکردوه، ده رگاکانی ئاسمانی تیدا ده کریته وه و ده رگاکانی دوزه خی تیدا ده به ستریت،

وه شه يتانه کانیشی تیدا کوټ و به ند ده کریت، وه خوا له م مانگه دا شه ویکی هه یه که چاکتره له هه زار

مانگ، ئه وهی له خیر و پاداشته که ی بیبه ش بیت ئه وه به راستی بیبه شه "

لیروه وه ئه و خوا پیداوانه ده زانن چی له م مانگه دایه له چاکه و به خشیش و به ره هم، بویه ده یانه ویت ئه و

هه لانه یان له ده ست درنه چیت و ده ستگیری بن، بوئه وهی که سیان په شیمان نه بیته وه له روژی دوا پیداو

بَلَيْتٌ ﴿يَلَيْتَنِى قَدَّمْتُ لِحَيَاتِى﴾ (الفجر: ٢٤) واته: به ئيش وخه فه تىكه وه ده ئيت: خوژگه من بوئه م ژيانى پاشه روژه م شتىكم پيش خستبا له دونيادا. يان ده ئيت: ﴿قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ﴾ (٩٩) ﴿لَعَلِّىْ اَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ﴾ (المؤمنون: ٩٩-١٠٠).

واته: ئەوسا دە ئیت پەروردگارم! بگێرەوه بۆدوونیا بەشکوئەو کارەچاکەى کاتى خۆى لە دەستم چوو بەیکەم. جا ئەو کاتەش وه لأمە که بەم شیوهیه دە ئیت که پى دەوتریت ﴿کَلَّا﴾ واته نه خیر! هەرگیز ئەو داخوازیهت بوجیبه جى ناییت. جا پاش ئەوه زۆر په شیمانی ده کیشیت له بهرته و کهم و کورتی و ته وه زه لیهى که هه بیوه له هه مبه ر په رستش خوی پەروردگار، له کاتیکدا ئەوه شیمانیه ی هه چ دادی نادات و سوودیکی نابی بۆی.

له بهر ئەمانه یه که ئەو خواپیداوانه بریاری یه کلاکه ره وه ی خویان داوه به پیشوازی کردنی مانگی پیروزی رهمهزان بهم شیوازانیه که دین:

١- تهوبه و په شیمانی:

تهوبه کردن له تاوان له هه موو کاتیکدا واجب، وه له هه موو ساتیکدا فه ریزه یه کی ئایینه، به لأم له رهمه زاندا پیوسته، جا ئەوه ی له رهمه زاندا تهوبه نه کات که ی تهوبه ده کات؟ خوی پەروردگار ده فه رمویت: ﴿وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (النور: ٣١) واته: ئەى باوه رداران هه مووتان بۆلای خوا بگه رینه وه و په شیمان ببنه وه به لکو له دونیا و دوا روژدا رزگارو به ختیاربن. وه هه روه ها خوی گه ره ده فه رمویت:

﴿قُلْ يٰعِبَادِىَ الَّذِيْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِيعًا اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ﴾ (٥٢) ﴿وَاَنْبِئُوْا اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْلَمُوْا لَهٗ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيَكُمْ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ﴾ (٥٤) ﴿وَاتَّبِعُوْا اَحْسَنَ مَا اُنزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيَكُمْ الْعَذَابُ بَعْتَةً وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ (٥٥) ﴿اَنْ تَقُوْلَ نَفْسٌ بِحَسْرَتٍ عَلٰى مَا فَرَطْتُ فِىْ جَنْبِ اللّٰهِ وَاِنْ كُنْتُ لِمَنْ السَّخِرِيْنَ﴾ (٥٦) ﴿اَوْ تَقُوْلَ لَوْ اَنَّ اللّٰهَ هَدٰنِى لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ﴾ (٥٧) ﴿اَوْ تَقُوْلَ حِيْنَ تَرٰى الْعَذَابَ لَوْ اَنَّ لِىْ كَرَّةً فَاَكُوْنُ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ﴾ (٥٨) ﴿بَلٰى قَدْ جَاءَتْكَ ءَايٰتِيْ فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاَسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ﴾ (الزمر).

واته: ئەى پىغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) له منه وه بلی: ئەى به نده کانی من! ئەى ئەوانه ی سته م و زیاده رو بیستان له خوتان کردوه له ره حمه ت و میه ره بانى خوا بى ئومید مه بن به راستی خوا له هه موو گوناحی خوش ئەبى (دیاره ئەم بانگه شه یه بۆ ته واوی تاوانبارانه که بگه رینه وه بۆلای خوا، ئەگه ر چی گونا هیشیان

به ئەندازەي کەفي سه‌رزەرياش بيټ) چونکه ئەوه ليبوردهو ميهره‌بان * بگه‌رپينه‌وه بۆلای خواوندتان و ملکه‌چي فه‌رماني ئەوبين پيش ئەوه سزاکه‌تان بۆبي دوايش ئيتر له‌لایه‌ن هيچ که‌سيکه‌وه يارمه‌تي نادرين * له‌ باشترين نامه‌ که‌ په‌روه‌ردگارتان دايبه‌زاندوه بۆتان په‌يره‌وي بکه‌ن، واته‌ په‌يره‌وي قورئان بکه‌ن پيش ئەوه‌ي کتوپر سزاکه‌تان بۆبيت هه‌ستيش به‌ خۆتان نه‌که‌ن، تا شتي بکه‌ن بۆخۆتان * نه‌وه‌ک که‌سي بلای : ئەي داخ له‌سه‌ر که‌مه‌ترخه‌ميم له‌لای خواو له‌گوپرايه‌لي خوا بي شک له‌ گالته‌که‌رانيش بووم به‌ئاييني خواوکتیبي خوا (واته‌: جگه‌ له‌سه‌رپيچيم گالته‌يشم به‌موسلمانان ئەکرد) * يان بلای : ئەگه‌ر خوا رپنموني بکردمايه‌، له‌پاريزکاران ئەبووم * يان کاتي سزاي خوا ده‌بينی بلای: خۆزگه‌ جاريکی تر ده‌گه‌رامه‌وه بۆ دونياو له‌گه‌ل چاککاران ئەبووم * خوا ده‌فه‌رمويت: به‌لي... خۆ گه‌لي ئايه‌ت و نيشانه‌کانی منت بۆ هات، جا به‌درۆت زانی و بروايشت نه‌هينا بايي بوويت و بوويته‌ کافرويي‌باوه‌ر.

بۆيه ئەي ئەوه‌که‌سه‌ي که‌ته‌وبه‌ و په‌شيمانيت دوا ده‌خه‌يت !

هه‌تا که‌ي و بۆ چ کاتيک ته‌وبه‌و په‌شيمانيت دوا ده‌خه‌يت ؟

تۆ ئەو که‌سه‌ بوويت که‌ ده‌تگوت: گه‌ر رۆژوو بگرم ئەوجا ته‌وبه‌ ده‌که‌م، وه‌ ئەگه‌ر رهمه‌زان هات ئينجا په‌شيمان ده‌مه‌وه‌، جا ئەوه‌ شه‌وورپۆژه‌کانی رهمه‌زان هات و تۆش پيچه‌وانه‌ي برياره‌به‌ئينه‌کانت بوويته‌وه‌.... له‌گه‌ل ئەوه‌شدا هيشتا پشتت له‌په‌روه‌ردگارتە، ليی را ده‌که‌يت نه‌وه‌ک بۆلای را ده‌که‌يت، به‌رده‌وامی له‌ سه‌رپيچي کردنی و ده‌ستت هه‌لنه‌گرتوه‌.... ئايا چۆن دلنيا ده‌بيت که‌ ملك الموت (فريشته‌ي رۆح کيشان) نايه‌ته‌ سه‌رت و تۆش له‌سه‌ر ئەم حاله‌ت بيټ؟ وه‌ ئايا هياوت به‌چيه‌ له‌کاتيکدا خوا يارمه‌تي داويت و ده‌رگای ته‌وبه‌ي بۆت کردۆته‌وه‌ که‌چي تۆ به‌ره‌و ئەو ده‌رگايه‌ ناته‌وي بړويت؟

خوای به‌سۆزو ميهره‌بان ليخۆشبووه‌ له‌تاوانه‌کان، ده‌ستی راده‌خات به‌شه‌و، بۆ ئەوه‌ي له‌تاوانبارانی رۆژ خۆشبيټ، وه‌ ده‌ستيشی به‌ رۆژ راده‌خات بۆته‌وه‌ي له‌ تاوانبارانی شه‌و خۆشبيټ، وه‌ به‌ ته‌وبه‌ي ته‌وبه‌کاران و په‌شيمان بوونه‌وه‌ي سه‌رپيچيکاران خۆشحال ده‌بيټ، هه‌ر له‌به‌ر ئەمه‌يه‌ که‌ خوای په‌روه‌ردگار: "بۆ ته‌وبه‌کردن ده‌رگايه‌کی له‌لای رۆژئاواوه‌ داناوه‌ که‌ پانتاييه‌که‌ي چل ساله‌، دايناخات هه‌تا خۆر له‌ خۆرئاواوه‌ هه‌لنه‌يه‌ت" وه‌کو پيغه‌مبه‌ري راستگۆ فه‌رمويه‌تي. (رواه احمد والترمذي وقال : حسن صحيح)

خوينه‌ري يه‌کخواپه‌رست: ته‌وبه‌کردن کاريکی سووک وئاسانه‌، هيچ جوړه‌ سه‌ختی وبارقورسيه‌کی تيدانيه‌، به‌لکو بريتيه‌ له‌ ازهينان و په‌شيمانی و برياردان، وازهينان له‌ تاوان و سه‌رپيچيه‌کان، په‌شيمانی له‌ و تاوانانه‌ي که‌له‌ رابردوودا کردووته‌، وه‌به‌لين و برياردان له‌وه‌ي که‌ نه‌گه‌رپيته‌وه‌ سه‌ري له‌ داها توودا.

جا کوا ته‌وبه‌کاران به‌لای په‌روه‌ردگاريان و بۆ خوا سوولحاوان ؟!

٢- پيشوازي له رهمهزان دهکهن به نيته پاکيه وه بوخوا له هه موو کار وکرده وه يه کياندا:

خوينهري خوشه ويست له سه ره تا وه پيټ ده ليم: گهر نيته ت پاک نه بيټ بو خوا، خوت هيلاک مه که، چونکه کرده وه وهر ناگيريت له باره گاي خودا هه تا بوخوا نه بيټ، خواي گه وره ده فهرمويت ﴿فَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾ (الكهف) واته: ئينجا هه رکه سيک له ئيوه ئوميدى به گه يشتنى ديدارى په روه ردگاري خوئى هه بي له دواو رۆژدا با كاري چاك وکرده وه ي دروست نه نجام بدات وه له په رستنى په روه ردگاري خويدا هيچ که سيک نه کاته هاوتاو هاوبه شي و روپامايي نه کات، چونکه خوا ته نها دلسوزي وئى خلاس وهرده گري، نه ريباو روپامايي و هاوبه ش دانان.

وه هه روه ها پيغمه به رى نازدار (صلى الله عليه وسلم) ده فهرمويت: خوا فهرمويه تي "أنا أغنى الشركاء عن الشرك، من عمل عملاً أشرك فيه معي غيري تركته وشركه" (رواه مسلم) واته: من بي پيوستترين که سم له وانه ي که هاوبه ش برپارده دن، هه رکه سيک کرده وه يه ک ته نجام بدات وجگه له منى تيدا بکاته هاوبه ش ته وا خوئى وشيرکه که ي واز لى ديم.

وه رۆژوو له گه وره ترينى ته و په رستشانه يه که موسلمان راده هيټ له سه ر ئى خلاس، له بهر ته وه ي رۆژوو وه ان که س پي نازانيت جگه له خوا نه بيټ، وه به تاييه ت له جگه له رهمهزان، وه ته نانه ت له رهمه زانيشدا ته گهر که سيک به رۆژوو نه بيټ و خوئى واده ربخات که به رۆژوو ته وا ده توانيت، که چي ريگري ده کات له و شتانه ي که رۆژوو به تال ده که نه وه و دوورده که ويته وه له بچوکتري شت که کاريگري خراپي بو رۆژوو که ي هه بيټ، له بهر نيته پاکيه تي ونزيك بوونه وه يه تي بو خوا و خوازياري په زامه ندى وليخوشبوونى خوايه، ئاليروه يه که خواي کاربه جي پاداشتي رۆژووي شارو ته وه بو لاي خوئى، هه روه کو چون رۆژوو وه ان رۆژوو که ي ده شاريتته وه له خه لکى، وه ته و خوايه ي که يه کيک له ناووسيفه ته به رزو پيرۆزه کاني بريتيه له (الکریم) واته: به خشنده، له پاداشت و به خشيندا زور نه بيټ نابه خشيت، وه کو له فهرمووده يه کي قودسيده هاتوه که خواي گه وره ده فهرمويت: "كل عمل ابن آدم له، إلا الصيام، فإنه لي، وأنا أجزي به الحسنة بعشر أمثالها، إلى سبعمائة ضعف" واته: هه موو کرده وه کاني مروفا بوخويه تي، جگه له رۆژوو نه بيټ که بو منو وه هر خو ميس پاداشتي ده ده مه وه، وه چاکه ش پاداشته که ي به ده قاته هه تا حوت سه د قات.

۳- پیشوازی له رهمهزان دهکهن به شوینکهوتنی سوننه تی پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم):

کردهوه وهرناگیریت ههتاوه کو ئەم دوو مهرجهی تیدا نه بیئت: ئیخلاس بۆ خواو شوینکهوتنی پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم)، وه ئەو ئایه تهی پیشوو ئاماژه بوو بۆ ئەم دوو مهرجه، ووتهی ﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَدِيقًا﴾ ئاماژه یه بۆ شوینکهوتنی پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم)، وه ووتهی ﴿وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾ ئاماژه یه بۆ ئیخلاس (واته: نیهت پاکى یان ته نهها خوا مه بهست بوون).

وه پیغه مبهه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) هه موو شتیکی سه بارهت به رۆژوو روون کردۆته وه، روونی کردۆته وه که ی خه لک به رۆژوو بن وله چ کاتیکیشدا به رۆژوو نه بن، پایه کان و پیوستیه کان و سوننهت و ئادابه کانی رۆژوویشی روون کردۆته وه، وه چاکه کان و پاداشته کانیشی روون کردۆته وه، وه ههروهها ئەو شتانهی که رۆژوو دهشکینن و ئەوانهش که کاریگه ریان له سه ری نیه، وه ههروهها ئەو پروییانه شه رعیه انه شی باس کردوه که به هۆیانه وه موسلمان ده توانیت به رۆژوو نه بیئت، وه باسی تریش په یوه ست به رۆژوو.

بۆیه ئه رکی سه رشانی موسلمانانه که ئەم باسانه بزانی وکرده وهی پیبکه ن به گویره ی سوننه تی سه حیجی پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم) وه ازهینان له وهی که جیاوازه و پیچه وانیه ی سوننهت بیئت، جا هه رکاتیکی سوننه تیکی

پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم) روون بوویه وه بۆ که سیکی دروست نیه بو ی وازی لی بهیئیت له بهر قسه ی هه رکه سیکی بیئت، چونکه هه موو که سیکی قسه ی وهرده گیریت و ره دیش ده کریته وه ته نهها پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم) نه بیئت، که فه رمایشتی له سه ر سه روچاوه.

۴- پیشوازی له رهمهزان دهکهن به ئارامگریهوه:

رهمهزان مانگی ئارامگرتنه، له بهر ئهوهی مرۆڤ واز له ههموو ئه و شتانه دینیت که خووی پیمانته وه گرتوه له خواردن خواردنهوه و ئارهزوومه ندیه بهرجهسته و مهعنهویه کان، وه کو گوپرایه لیهک بو خواو نزیک بوونه وه یهک لیبی.

وه ئارامگرتن له نارهحهت و سهختترینی کردهوه کانه له سهرا ناخ و دهروون، ههر بویه شه ئارامگرتن نیوهی ئیمانته، وه پاداشته کهشی گه ورهترین پاداشته، وه کو خوای پهروهردگار ده فهرمویت ﴿إِنَّمَا يُوقِئُ الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ (الزمر: ۱۰) واته: به راستی ئارامگره کان پاداشتی بی ژمار ده درینه وه. وه ئارامگرتن سی جوهره:

یه کهم: ئارامگرتن له سهرا گوپرایه لی خواو پیغه مبهرا (صلی الله علیه وسلم).

دووه م: ئارامگرتن له سهرا نه کردنی تاوان و سهرا پیچی.

سییه م: ئارامگرتن له سهرا قهزاوقه دهرا.

پیویسته له سهرا بهنده که ئارامگرۆ بکاته هاوتای ژیانای و تیکه لی کارو کرده وکانی بیت، چ له سهرا نه نجامدانی چاکه وه چ له سهرا نه کردنی تاوان وه چ له کاتی به لاو ناخوشیدا، بویه موسلمانای به ریز ته م هوکارانهی خواره وه چند خالیکی گرنگن که به هو یانه وه بهنده ده توانیت ئارامگری وه دهست بهینیت:

یه کهم: خوشه ویستی خوای گه وره.

دووه م: ترس و بیم له خوای بالادهست.

سییه م: شهرفی نهفس و پاک کردنه وهی.

چواره م: هیوا کورتی.

پینجه م: دوور که وتنه وه له زیاده روپی کردن له خواردن و خواردنه وه جل و بهرگ و جیماع و تیکه لاوی خه لک.

شه شه م: شهرا کردن له خوای بیسهرو بینا.

حه وته م: پاریزگار یکردن و ریزگرتن له نیعمه ته کانی خوا به سهرا بهنده وه و چاکه ی خوا به سهرا یه وه.

هه شته م: ههستکردن وزانینی سووکی و نهنگی تاوان و سهرا پیچی.

نویه م: زانینی خراپی چاره نووس وداها تووی تاوان و خراپی شوینه واری و ئه و زهره روزیانانه ی که به هو ی ته وه وه په ی داده بن.

دهیه م: زانینی ته و ده رته نجام و شوینه واره چاک و ئاسووده ییانه ی که به هو ی چاکه و گوپرایه لیه وه به دهست دین.

یازدهیه م: جیگیرکردنی ره گی ئیمان له دلدا.

جا ئەم هۆکارانه ته گهر هاتوو بهنده پيى ههستاو چاوديري ليکرد تهوا باشتيرين يارمه تيدره بوى له سهر ئارامگري له گوپرايه ليداو ئارامگري له نه کردنى تاوان و خراپه دا، وه به تاييهت له م مانگه دا که دؤخیکی ئيمانی وها ديتته کايه وه که وا ده خوازيت بهنده کوشش بکات له ته نجامدانی کرده وهی چاکه و دووربگريت له سه رپيچی، وه ههروهها دووربگريت له وه هموو جوانکاری و پازاندنه وانهی که ئاره زووبازان دهیکه ن بۆ تاوان و ئاره زووه کانيان، بۆته وهی خيروفه پری ئەم مانگه تیک بدن له خه لکی، هه ربويه پيوستى موسلمان بۆ ئارامگرتن له م مانگه دا زۆر پيوستتو گه وره تره، خواش يارمه تيدره.

۵- پيشوازي له رهمهزان دهکهن به ده ستگرتن به کاته وه وه سه ربردنی له چاکه و گوپرايه ليدا:

کات به نرخه، له به نرخى و گرنگى کاته وهیه که ته وهی لی بروات هه رگيز ناگه رپيته وه تا رۆژى دوايى، ههروهها خودى کات هۆکاری خۆشه ختى و به دبه ختى و رزگار بوون و تياچوونه ...

تاليره وهیه که پيشينى چاکى ئەم ئومه ته کوششى له پاده به دهريان کردوه له پاراستنى ته مه نيان و پاراستنى کاته کانيان و به فيرۆنه دانی و سووربوونيان له سه رى زياتر له سووربوونيان له پاره و دراو ...

بۆ نمونه: سعیدی کورپى عبدالعزیز به عومه يری کورپى هانئى ووت ده بينم که زمانت پشوو نادات له زيکرو يادی خوا، ئايا رۆژى چه ندجار زيکرو ته سيحاتی خوا ده که يت؟ ته ویش له وه لامدا ووتى: سه د هزار جار!، وه ته وه سعیدی کورپى مسيبه که ده لیت: چل ساله نویتيکی جه ماعه تم له ده ست نه چوه! وه پياويک به عامرى کورپى عبدقيسى ووت: بوهسته باقسه ت له گه لدا بکه م، ته ویش ووتى: خۆر بوه ستينه (واته با کاتم نه پروات)!

جاريکیان کومه لیک خه لک لای معروفى که رخی زۆر داده نيشن، ته ویش پييان ده لیت: ئايا ناتانه وييت هه ستن؟ چونکه به راستى فريشته ی خۆر پشوو نادات له سووردانى.

ئهو په رستشانهی که له مانگی رهمهزاندا ده کریت :

یه که م: به رۆژووبون له رۆژه کهیدا:

له بهر ئەم ئایه ته ﴿فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾ (البقرة: ۱۸۵) واته: ته گهر ههركه سیكتان مانگی رهمهزانی به سه رهات، وه ریبوارونه خوش نه بوو، برۆویانوی شهرعیشی نه بوو، ده بی به رۆژوویت، ئینجا ئه و که سه شتان که نه خوشه یان له سه فهره رۆژووه کهی ده شکینی و ده بی له رۆژانی دیکه دا چند رۆژیکی تر به قهزا بگریته وه.

وه ههروهها له بهر ئەم فهرمووده یه که پیغه مبه ر(صلى الله عليه وسلم) ده فهرمویت "من صام رمضان إيماناً واحتساباً غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ" (متفق عليه). واته: ئه وهی رۆژووی مانگی رهمهزان بگریت با وه پری پی هه بیته و به چاوه روانی پاداشته وه، ئه وا خوا له و تاوانانهی رابردوی خوش ده بیته.

دوه م: نوژی ته راویح:

له بهر ئەم فهرمووده یه که پیغه مبه ر(صلى الله عليه وسلم) ده فهرمویت "من قام رمضان إيماناً واحتساباً غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ" (متفق عليه).

واته: ئه وهی نوژی ته راویحی مانگی رهمهزان ته نجام بدات و با وه پری پی هه بیته و به چاوه روانی پاداشته وه، ئه وا خوا له تاوانی پیشووی خوش ده بیته.

وه پیوسته موسلمان ئه و پیشنویره هه لبریریت و ده ستنیشان بکات که نویره کهی ته وا وه درژی وه ده کاته وه نابی ته نها مه به ست و غه می ده نگ خوشیه کهی بیته، چونکه له فهرمووده کهی سایی کوری یزیده وه ده لیت: قورئان خوین له سه روو سه د ئایه ته وه ده بخویند هه تا ومان لیده هات خومان ده دا به سه ر گۆچانه کانه وه له بهر درژی وه ستانمان، وه ده لیت: ته وا ومان نه ده کرد هه تا زۆر نزیکه فهر ده بوویه وه. وه سوندهت وایه نویره خوین نویره کهی له گه ل ئیمامدا ته وا و بکات و پیش ئه و ته واوی نه کات و ده رنه چیت، له بهر ئەم فهرمووده یه "من قام مع إمامه حتى ينصرف، كتب له قيام ليلة" (رواه أبو داود والترمذي).

واته: ئه وهی له گه ل ئیمامه کهیدا بوه ستی هه تا نویره ته وا و ده بیته ئه وا پاداشتی شه ونوژی شه ویکی به ته وا وه تی بو ده نوسریت.

سییه م: قورئان خویندن :

رهمهزان مانگی قورئانه، خوی په روه ردگار ده فهرمویت ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ﴾ (البقرة: ۱۸۵) واته: مانگی رهمهزان ئه و مانگه یه که

قورئانی تیدا نیردراوته خوارهوه، که رینمایی مهردوم دهکات بو گشت کاریکی چاک وچه ندین به لگه و نیشانهای زور روونی تیدایه بو شارهزایی ری هق و جیا کرده و نهی راست و ناراست.

وه جبریل (علیه السلام) له مانگه دا قورئانی به پیغه مبه ر ده خوینده وه. هه ربویه پیشینی چاکی ئەم ئوممه ته له مانگه دا خویمان ته رخان ده کرد بو خویندنه وه و تیرامانی زیاتر له قورئان.

پیشهوا زوهری (رهحمتهی خوی لیبیت) که رهمهزان دههات دهیوت: به راستی ئەو مانگه بریتیه له خویندنی قورئان و نان به خشین.

وه عبدالرزاق ده لیت: که مانگی رهمهزان دههات سفیانی سهوری (رهحمتهی خوی لیبیت) هه موو په رسته کانی واز لیده هیناو رووی ده کرده قورئان خویندن.

وه ههروه ها زبیدی یه مانی که مانگی رهمهزان دههات، قورئانه کانی کۆده کرده وه هاوه له کانیشی بو کۆده کرده بوئه وهی بیخویننه وه.

چواره م: به ربانگ کردنه وه به رۆژووه وان :

له بهر ئەم فه رمووده یه که پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) ده فه رمویت " من فطر صائماً فله مثل أجره، غیر أنه لا ینقص من أجر الصائم الشیء " (رواه أحمد والنسائی وصححه الألبانی).

واته: ئەوهی به ربانگ به رۆژووه وانیک بکاته وه ئەوا وه کو رۆژووه گر که پاداشتی بو هه یه، وه جگه له وهی که هیهچ له پاداشتی رۆژووه وانه که کهم ناکات.

پینجه م: به خشین :

پیغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) له هه موو کهس به خشنده تر بووه، وه به تاییهت له رهمه زاندا زور به خشنده بووه، لهو کاته ی که جبریل دههاته لای وقورئانی پیده خویند، وه پیغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) له بایه کی هه لکردوو زیاتر خیری ده به خشیه وه. (متفق علیه)

یه کییک له شیوازه کانی به خشین بریتیه له خواردن دان به خه لک، ئەبو سواری عدوی ده لیت: کۆمه لیک له پیوانی هۆزی عه دی له مزگه وت نوویشان ده کرد، هه رگیز هیهچ یه کیکیان به ته نها به ربانگی نه ده کرده وه، ئەگه ر که سیکی ده ست بکه وتایه له گه لیدا نانی بخواردایه ئەوا ئەمیش ده بخوارد، وه ئەگه رنا به شه خواردنه که ی ده برده مزگه وت و له گه ل خه لکیدا ده بخوارد!

وه ههروه ها عبدالله ی کوری ئیمامی عومه ر (رهزای خویان لیبیت) به ربانگی نه ده کرده وه مه گه ر له گه ل هه تیوو هه ژاره کاندا نه بوایه.

شه شه م: عه مره کردن له رهمه زاندا :

له بهر ئەم فه رمووده یه که پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) ده فه رمویت " عمرة في رمضان تعدل حجة " وفي رواية " حجة معي " (متفق علیه).

واته: عهمره يهك له رهمهزانداندا بهرامبهره به جه جيڪ. له رپوايه تيكي تر دا هاتووه كه ده فرمويٽ " بهرامبهره به جه جيڪ له گهل مندا".

حهو ته م: مانوه له مزگهوت بو خواپهرستن (الإعتكاف) :

ئهمهش باشر وايه له ده رڙي كوتايي مانگي رهمهزاندايٽ، له دا يكه عائشه وه (رهازي خواي ليبيٽ) ده گيرٽه وه كه پيغه مبه ر(صلي الله عليه وسلم) " له ده رڙي كوتايي رهمهزانداندا له مزگهوت ده مايه وه هه تا وه فاتي كرد، پاشان خيزانه كاني له مزگهوت ده مانه وه". (متفق عليه)

هه شته م: زيندو و كرده وي شهوي قه در :

له بهر ئهم فرموده يه كه پيغه مبه ر(صلي الله عليه وسلم) ده فرمويٽ " من قام ليلة القدر إيماناً واحتساباً غفر له ما تقدم من ذنبه" (متفق عليه).

واته: ئه وي شهوي قه در زيندو و بکاته وه كه باوه ري پي هه بيٽ وبه ئوميدي پاداشته وه ئه وا خوا له تاوانه كاني پيشووي خوش ده بيٽ.

۶- پیشوازی له رهمهزان دهکهن به چاک نه نجامدانی کارو فرمان وکارزانی تییدا :

خوای پهروهردگار دهفرمویت : ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾ (الكهف: ۳۰) واته: با دنیابن که ئیمه پاداشتی ئه و جوړه کهسانه زایه ناکهین که : کارو رهفتاری چاک نه نجام ددهن.

وه ههروهها له ئایهتیکی تردا دهفرمویت ﴿وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ (هود: ۱۱۵) واته: ئه پیغمبهر لهسهر گشت قورت وناړهحهتهیهکان بهئارامبه، چونکه بهراستی خوا پاداشتی چاکه چاکهکاران زایه ناکات.

لهبهر ئهوه ئهه خاله باس دهکهین چونکه خه لکانیک - خوا هیدایهتیا بادت - رۆژووگرتن به هوکاریک دهزانن بو بههدهردانی بهرژهوهندیهکانی خه لکی، وه کهمتهرخه می نواندن لهسهر بهجیگه یاندنی ئه رکه کانیان، وه ئه گهریش بهرژهوهندیهک وه بیر یه کیکیان بهیئیتتهوه ده لیت: ئهوه بهس نیه که به رۆژووم؟! وه کو بلیت رۆژوو هوکاریک بیت بو ته مبه لئ وپشتگوی خستنی بهرژهوهندی خه لکی و بارگرانی لهسهریان، بهلام به پیچهوانهوه ئهه جوړه په رستشه هانی موسلمان ده دات بو چالاکی، و تیکوشان، و چاکه کردن بهرامبهر خه لکی، ئاسانکاری بو یان، هه رچهنده ئه مهش لهسهر حسابی ئاسووده بی تاکه که سیش بیت، لهبهر ئه وهی ته ماحی به ئه و خپرو پاداشته هه یه که له لای خوایه.

٧- پیشوازی له رهمهزان دهکهن به لیبووردهیی و رهوشت بهرزی :

لهبهر ئەم فەرموودهیه که پیغمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) دەفرمویت " فَإِذَا كَانَ يَوْمَ صَوْمِ أَحَدِكُمْ، فَلَا يَرَفْثُ وَلَا يَصْحَبُ، فَإِنْ سَابَهُ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ، فَلْيَقُلْ: إِنِّي صَائِمٌ" (متفق علیہ) واتە: ئەگەر یه کیکتان بهرژوو بوو، با ووتەوقسەیی پرۆپوچ نەلیت و قیژەواوارهاوار نەکات و وەئەگەر کهسیکیش جینیوی پێدا یان شەری له گەلدا کرد با بلیت: من بهرژووم.

و ههروهها له فەرموودهیهکی تردا دەفرمویت " من لم يدع قول الزور والعمل به والجهل، فليس لله حاجة في أن يدع طعامه شرابه" واتە: ئەگەر پۆژوووان واز نەهینیت له ووتەیی درۆو کردەوه پێکردنی و نەفامی، ئەوا خوا ی بەتوانا و گهوره پێویستی بهوه نیه واز له خواردن و خواردنەوه کهی بێنیت.

بۆیه پێویسته لهسەرمان که خۆمان برازینینهوه به رهوشت و بههای ئیسلامی لهم مانگهدا و جگه لهم مانگەش، ئەو ئەرکانەیی لهسەرمانه بهرامبەر پهروهردگارمان و پیغمبەر و موسلمانان بهباشی رای بپهڕین، و ئەوهی پێویسته داوای بکات بهنەرمی و لهسەرخوویی داوای بکات، بۆ ئەوهی تهقوا بهدی بیت که مەبهستی یه کهمی پۆژوو، و ههکو خوا ی گهوره دەفرمویت ﴿كُنْ عَلَيَّكُمْ الصِّيَامُ كَمَا كُنْ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ (البقرة: ١٨٣) واتە: بزانی که پۆژووی مانگی رهمهزانتان لهسەرنووسراوه و فەرزکراوه تهسەرتان ههروهکو لهسەر ئەوانەیی لهپێشتانەوه بوون بریار درا و نووسرا به لکو به تهقوا بن (سنوره کانی خوا بپارێزن و دەرگای تاوان له خۆ داخه و دەرگای ههموو خیری له خۆ واز بکهن).

ئەوانەیی له کاتی پۆژوودا پێویسته :

١- زیاتر پاراستنی وورگ و عهورهت له ئارهزووبازی.

٢- پاراستنی چاو و زمان و قاچ و گوێ و ئەندامانی تر له تاوان.

٣- به پۆژووبوونی دل له ئاواتی سووک و نزخوازی، و بیروبوچوونی دوور له خوا و ریبازه کهی.

ئابەم شیوهیه پۆژوو نەوهیهکی هاوکار و خوشهویست و بههیز و خۆراگر له رووبهروونهوهی ئاستهنگه کاندای پێک دینیت.

۸- پیشوازی له رههزان دهکهن به لیپرسینهوه له گهل خؤدا :

خوای گهوره ده فەرمویت ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَتَنظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَهُمُ أَنفُسَهُمْ﴾ (الحشر: ۱۸-۱۹).

واته: ئەه ئهوانهه باوهرتان ههناوه! خوپاريزبن بهجی بهجیکردنی فەرمانهکانی و دوورکهوتنهوه له قهدهغهکراوهکان وهبا ههرکهسه سهرنج بداوبزانی چ شتیکی بو سبهینی (قیامهت) پیشخستوه له کردهوهی چاک وهبهردهوام بن لهتهقوای خوا بهراستی خوا زور شارهزاوبهئاگایه بهکارهکانتان و ههچی لی وون نابیت * وه ئیوه وهکو ئەو کهسانه مهبین خویان لهبیرکردبوو گوئیان بهفەرمانهکانی نهدهدا ئینجا خواش - واسهگرهردانیکردن- خویان لهبیرکردوو نهیانزانی کاریکی وابکهن لهپاشهپوژدا سوودیان پیبدا.

وه عومهری کورپی خهتتاب (رهزای خوای لیبت) دهیوت : لیپرسینهوه له گهل خؤتاندا بکهن پیش ئەوهی لیپرسینهوهتان له گهلدا بکریت، وه بیپون پیش ئەوهی بؤتان بیپوریت، چونکه گهر ئەمرو لیپرسینهوهتان له گهل خؤتاندا کرد ئەوا سبهی (قیامهت) ههشرو حسابتان بو ئاسان دهیت.

وه لیپرسینهوه له گهل خؤدا پیش کاروکردارو پاش کرداریش دهیت :

- لیپرسینهوه لهپیش کردهوه کهدا بریتیه له نیهت و شوینکهوتنی سوننهت.

- بهلام لیپرسینهوه دواي کردار سی جوړه :

یه کهم: لیپرسینهوه لهسه رهوه عیبادهتهی که کهموکورتی تیداکراوه له مافی خوادا:

وه مافی خواش له عیبادهتدا شهش خاله:

۱- نیهت پاکي له کردهوه کهدا.

۲- ناموژگاری بو خوا.

۳- شوینکهوتنی سوننهتی پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم).

۴- ههستکردن به چاکهی خوا.

۵- ههستکردن به منهتی خوا بهسه ریهوه تیدا.

۶- ههستکردن به کهموکورتی کردن تیدا.

دووه: لیپرسینهوه له گهل خؤیدا لهسه رهوه موو کرداریک، که وازلیهینانی باشته له نهجامدانی.

سییهه: لیپرسینهوه له گهل خؤیدا بکات لهسه رهوه کاره ئاسایی و خووپیه گرتوانهه که کردوونی، بوچی

نهجامی داوون؟ ئایا مهبهستی پیمان خواو روژی دوایه؟ ئەوا ئەوکاته قازانج دهکات، وهیاخود مهبهستی

پیمان دونیایه؟ جا ئەوکاتهش دوو او دهیت.

تابهم شیوازانه پیشوازی له رهمهزان ده کهین، له رهمهزاند ده ژین، وه به رهمهزان به خته وهرده بین، وه سوود له رهمهزان وهرده گرین، وه ته گهریش ته نجامان نه دا، ئەوا ئەوه مان به سهر دیت که له م فرموده یه دا باسکراوه " رب صائم حظه من صيامه الجوع والعطش، ورب قائم حظه من قیامه السهر" (رواه أحمد والطبرانی وصححه الألبانی) واته: زۆر رۆژوو هوان ههیه ته نه ا برسیتی و تینوویتی بو ده مینیتته وه، وه زۆر نوێتر خوینی شه وانیش ته نه ا شه ونه خه وتنه که ی بو ده مینیتته وه.

له کۆتاییدا داواکارین له پهروهردگار که کرده وه چاکه کاتمان لی وه برگریت، وه به نائومییدی و دلشکاوی نه مانگیریتته وه.

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

=====

مالیه ره به هه شه

www.ba8.org

له دوعای خیر بی به شمان مه کهن

=====

﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾

برا و خوشکی موسلمانان خیرخواز :

بو به شداری و هاوکاری کردن له بلا و کردنه وهی به ره مه که انمان له ریگای خوادا

په یوهندی بکهن به م ژماره یه وه :

۰۷۷۰۱۵۱۷۳۷۸